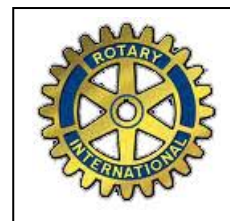

Nittedal Rotaryklubb

Program og Kommunikasjonskomitéen

Månedsbrev Juli-August 2020

Presidentens hjørne

Kjære Rotaryvenner,

Så moro å være i gang igjen! I gang etter sommeren, og i gang med fysiske møter.

Det har vært en oppstart utenom det vanlige, med smittevernplanlegging og koronahensyn lagt til grunn for alt vi har gjort. Slik sett er Rotary helt tilsvarende som i arbeidslivet – å håndtere endringer er vi vant til. Da er det godt å ha et styre som legger breidsiden til og lager smitteverninstruks, skaffer oss ny bankavtale, og informerer medlemmene fortløpende! Og komiteledere som dels har hatt møter i ferien, dels har stått på nå i august, for å få oss opp å stå og klare for et nytt Rotaryår. Og Øyvind R. som fikk satt i gang Teams-møtene igjen, og Øyvind B. som målte opp Solli for oss med ny og smitteverntilpasset stolplassering. Stor takk til dere alle! Vi har et spennende år foran oss – med planlegging av både Matfestival og Jubileumsfest, og vi skal utvikle klubben og bli flere medlemmer. I tillegg til våre faste prosjekter.

Jeg ønsker dere alle en riktig fin september måned!

Hilsen Marit

Lav sommeraktivitet

Pga coronasituasjonen ble det kun et fåtall aktiviteter denne sommeren.

2. juli Sommermøte hos Marit og Jarle

9. juli Komitémøter

6. august Sommermøte hos Marit Liv og Roald

Video-klubbmøte 13. august

Kadri Sæthre: Egoforedrag

Kadri er født 19. oktober 1971 i Estland, bor på Rotnes, er gift med Håvard og har fire barn. Kadri ble tatt opp i Nittedal Rotaryklubb 18. juni i år, og er dermed vårt nyeste medlem.

Hun vokste opp i Tallin, hvor hun lærte engelsk på skolen og russisk på gata, som hun selv sier. Moren var arkitekt, og blant hennes plantegninger og arkitektskisser på tegnebrettet ble Kadri tidlig interessert i geometriske former og linjer, noe som har vært med og preget hennes valg senere i livet. Sommerferiene tilbrakte hun på familiestedet i det vakre slettelandet Valatse i Vest-Viru fylke. Interessen for kunst og gamle bygninger har hun fra moren, som blant annet jobbet med restaureringen av sommerpalasset til Peter den Store, et prosjekt over 10 år. Kadri gjennomførte arkitektur- og veterinærstudier og satset på å bli veterinær. Imidlertid fant Kadri fort ut at hun ikke skulle arbeide med dyr. Hun endte etterhvert opp med en Master i samfunnsgeografi ved Universitet i Tartu i 2000. Hun har vært utvekslingsstudent i USA, og undersøkt gamle sovjetiske rakettbaser.

Innimellom alle studiene har Kadri også rukket å tilbringe tid i en kolhoz – et større kollektivbruk etter mønster fra Sovjetunionen for storskala landbruksdrift. Der så hun på flyten av de forskjellige funksjonene, hvordan var de plassert i forhold til hverandre, med andre ord hvordan var arealplanleggingen? Hva med forurensning, dyrevelferd ved storskala husdyrhold?

Så dro Kadri til Norge, og fortsatte med studier og kurs for å lære mest mulig. Hun tok studier ved NMBU, ÅS (2010-2011) innen by og regionalplanlegging, stedsutvikling, planlegging og utforming av gater og kommunal og regional planlegging. På Høgskolen i Gjøvik lærte hun å bruke geografiske informasjonssystemer i arealplanlegging og bruke kart som analyseverktøy. Som valgfag tok hun byggeskikk, estetikk og stedsutforming.

Kadri var i en kort periode ansatt i HR Prosjekt AS, deretter som planforvalter for fylkesveinettet i Asker og Bærum i Statens Vegvesen (2011-2015). Etter en stupbratt

læringskurve med vår nye president Marit som veileder ble hun prosjektleder. Det innebar å anskaffe rådgivere (blant annet Asplan Viak hvor vårt medlem Bente jobber), budsjettere og håndtere konflikter. Hun hadde utredningsoppgaver når det gjaldt klassifisering av veinettet etter funksjon, for eksempel Stasjonsveien, og Gamleveien som omkjøringsvei for rv. 4. Her ble teorien fra Ås brukt i praksis.

I de senere årene har det blitt et stadig større søkelys på gang- og sykkelveier og kollektivtransport. Kadri har sammen med Marit blant annet samarbeidet om et forprosjekt for to veikulverter under jernbanen i Lørenskog kommune, gang- og sykkelvei til Losby gods, hovedgata gjennom Lørenskog – fra vei til bygate, og regulering av gang- og sykkelveier i Lørenskog og Lunner kommune. De var også involvert i en 500 m lang veistrekning ved den nye skolen på Elvetangen i Hakadal. Videre har hun lagt grunnlaget for en 10-årsplan for utbygging av trygge skoleveier i Akershus.

Så i mars 2018 begynte Kadri i Lørenskog kommune som Fagsjef vann, avløp og renovasjon (VAR) og her jobber hun fremdeles. Kommunen er i rivende utvikling, og det bygges mye. Kadri liker å følge et prosjekt fra A til Å, fra planprosess til endelig reguleringsplan. Hun jobber sammen med avdelingene for regulering- og byggesak, kommunalteknikk og de som styrer idrett og friluftsliv, og hun gleder seg ved å på denne måten være med og påvirke utviklingen i samfunnet, et samfunn med plass til alle. Sin kunnskap om samfunnsfag, naturfag, juss og arkitektur bruker hun i sitt arbeid og i kommunikasjon med kolleger, lokal- og fylkespolitikere.

Hun samarbeider på tvers av faggrensene, og hun føler tilhørighet til arbeidsplassen sin i Lørenskog kommune. Kadri er en leder som liker at innbyggerne får informasjon om hva som skal skje på anleggsområdene i anleggsperioden. Hun har lagt merke til at det er man ikke så flink til i Nittedal!

Kadri er språkmektig og behersker norsk og engelsk meget godt både skriftlig og muntlig. Hun sier selv at hun lærte engelsk på skolen og russisk i gata hjemme, og finsk via TV. Hun holder på å lære seg fransk ved å lese en bok - på fransk - om arkitekten Antoni Gaudí.

Hun er opptatt av miljø og bærekraftige løsninger på alle områder i samfunnet. Kadris hobbyer er friluftsliv og lesing. Hun sykler til jobben, og elsker å ferdes ute i åpent landskap, til fots eller på sykkel. Om kvelden liker hun å slappe av med musikk eller en bok.

Ref. Astrid

Video-klubbmøte 20.august

Senior-egoforedrag ved Adolf Trondsen og John Røstad

Før foredragene ble det orientert om registrering av klubben i Brønnøysundregisteret, og om tilkobling til klubbens hjemmeside. Astrid er tilgjengelig for veiledning, Øivind Bråten orienterte om spionmistenkt ansatt ved DNV GL som var pågrepet. Han hadde ikke sikkerhetsklarering, så han hadde vel ikke sensitiv info å selge til sin kontakt i den russiske ambassaden. Hyggelig fyr som var godt likt av kollegene. (Red. kommentar. Saken henlagt)

Presidenten var fraværende pga. deltakelse på høstens første distriktsrådsmøte, i kraft av rollen som Club Visioning-koordinator. Der ble det lagt frem et forslag til helhetlige strategiprosesser for Rotaryklubber - med mye inspirasjon av det Nittedal har gjort i egen klubb. Distriktssekretær Hilde Thømte informerte om bruk av Medlemsnett for komiteer for lagring av dokumenter. Virksomhetsleder for lege og fysioterapitjenester i Nordre Follo kommune, Mona Wiger, holdt innlegg om smittevern under korona og spesielt om tiltak på Distriktskonferansen i september. Det er 96 påmeldte så langt. Ellers; Fellesmøte mellom vår klubb og de andre klubbene i område G, og distriktsguvernør Ine Barlie, blir onsdag 25. november. DG Ine minnet om distriktets viktige mål i år: Alle klubbene bør øke medlemstallet samtidig som man skal ta godt vare på dagens medlemmer! Alle klubber bør øke sin innbetaling til TRF. Alle områder (vi er i område G) bør planlegge for 1 utvekslingsstudent i året 2020-2021. Videre ble det informert om planlagt oppstart av Rotary Business Nord i området rundt Jessheim RK, samt at det planlegges etablert en Rotaract-klubb på Romerike (18-30 år) - spennende! Og, det ble informert om at det 30. juni ble etablert en ROTEX-klubb i distriktet, for tidligere utvekslingsstudenter i Rotary. Det arbeides også med en Rotaract-klubb i Ås, rundt NMBU universitetet på Ås. Georgiastipendiet er avlyst i år, grunnet korona. RYLA 2020 måtte utsettes til 2021 mars pga korona.

Ref. Astrid

Vårt nye medlem Elisabeth Ng Langdal har skrevet dette om de to senior-egoforedragene på klubbens facebookside:

"Det er fantastisk at en i løpet av 2x20 minutter kan få reise gjennom tid, geografi og historie og samtidig bli bedre kjent med to som har levd både spennende og utfordrende liv. Adolf Trondsen og John Røstad tok oss gjennom historiske hendelser og teknologisk utvikling med en personlig vinkling. Det var sikkert flere som kunne leve seg inn i beskrivelsen av år og måneder på båt, grensevakt mot Finland, fjellturer og dansemoro. Felles for dem begge synes jeg å se, var fellesskapet de fant i Rotary Nittedal. Diktet - Nordlands Trompet «Saa vel den der bruger med Fisker paa Gield, Som salter Graae-Torsken i Tønder», sammen med historien om den levende/døde fisken som ble servert, bandt det hele sammen på billedlig vis."

-

De to foredragsholderne har levert sine egne notater

Adolfs notater

I mitt ego seniorforedrag kom jeg inn på hvor jeg er født, hvilken utdannelse jeg har, stillinger og noen arbeidsoppgaver jeg har hatt. Litt om mitt privatliv og Rotaryliv.

Jeg er født 4. august 1936 på Vegsteinøy. Den ligger på Nord-Vestsiden av Vega. Da jeg vokste opp, hadde øya fem naboer, som alle hadde samme yrke, småbrukere og fiskere. Brukene kunne fø ei ku, en kalv og to tre sauer.

Vi rodde og gikk til en landsdens folkeskole som hadde to klassetrinn, en uke på skolen og en uke fri. I tillegg til skolen var jeg med far på fiske når jeg hadde fri. Det var jo fisker jeg skulle bli.

På 1950-tallet ble Jernverket i Mo i Rana bygget. Der kunne en få sikker lønn og regulert arbeidstid, noe vi ikke var vant til.

Jeg gikk Befalskolen for Infanteriet i Nord Norge og ble sersjant i 1957. Jeg søkte meg til Maukstadmoen, hvor jeg ble plassert i et geværkompani som instruktør. Kompaniet rullerte med tjeneste i Skibotn, en tropp var avgitt til grensevakt mot Finland.

Jeg tok examen artium i 1961 og var ferdig med Krigsskolen i 1963. Fra 1964 arbeidet jeg i tredjebataljon av Brigaden i Nord Norge,

Fra 1967 var jeg kullsjef og instruktør ved offiserskursene på Lahaugmoen. Fra 1969 var jeg tilbake i tredjebataljonen som kompanisjef. I 1971 ble jeg beordret til Krigsskolen. Fra 1972 til 1973 gikk jeg Hærens Stabsskole. I 1974 skulle jeg beordres igjen, da sluttet jeg i Forsvaret.

Jeg fikk stilling ved personalkontoret i Linjegods. Deretter gikk jeg til stilling som personalsjef i Forsvarets Bygningstjeneste. Etter fem år der, fikk jeg stilling som personalsjef i Riksrevisjonen. Mens jeg var i Riksrevisjonen gjennomførte jeg Forvaltningshøyskolen. Jeg ble pensjonist fra en stilling i Skattedirektoratet i 2003.

Jeg ble gift i 1965. Fikk to barn, Geir ble født i 1966 og Linda i 1967. Jeg flyttet til Hagan i 1972 og bygde hus på Åneby i 1976. Jeg ble skilt i 1982, og satt igjen med huset på Åneby og to tenåringer. I 1986 flyttet Hanna og jeg sammen og giftet oss. Vi har gått mange turer i Norge og i utlandet. På noen av turene har vi hatt med våre barnebarn.

Jeg ble opptatt i Nittedal Rotaryklubb i 1989. Jeg var president fra 2003 til 2004. Jeg var kasserer for Gunnar og Ulf da de var guvernører. Jeg har vært med i kjøringen til Solli siden den ble etablert. Jeg har alltid satt pris på det sosiale liv i klubben, og vil delta så lenge jeg kan.

Som etnisk nordlending vil jeg som avslutning sitere et dikt av Petter Dass.

«Vær hilset i Nordlands bebyggende Mænd. Fra værten i huset til trælende svend. Vær hilset i kofteklædt bønder! Ja samtlig saavel ut i fjære som fjeld. Saavel den som bruger med fisken paa hjeld. Som salter graatorsken i tønder.»

Johns notater

Kjære Rotaryanere – både gamle og nye,

I 1975 flyttet Bjørg og jeg med familie til Likollen i Nittedal – et navn vi forbandt med Tændstikker. Vi kjente ingen her, men etter hvert ble jeg med i speideren, Bjørg ble lærer og rektor på den nye Ulverud Grendeskole. Slik ble vi etterhvert litt nittedøler. Men skikkelige venner i Nittedal fikk vi ikke før jeg sommeren 1986 ble tatt opp på Råsjøen som medlem i Nittedal Rotary Klubb. Å bli medlem av Rotary var for oss veien til å finne kjente og venner i Nittedal som vi trivdes sammen med og som hadde mye samme interesser og bakgrunn som det vi hadde. Å være rotaryaner og være sammen med andre rotaryfamilier er virkelig noe av det som har gjort at vi har trivdes i Nittedal. Stell godt med medlemskapet deres.

Når jeg nå på 20 minutter skal fortelle hvem jeg er, hva jeg har gjort og hva jeg er interessert i, så har jeg store problemer med å velge hva jeg skal ta med. Men her kommer et kort utdrag.

Jeg er født i 1939 og det er jo en stund siden. Jeg husker litt av krigen, tyske soldater som gav oss sukkertøy og alle flaggene i mai 1945. I august 1956 da jeg var ferdig med realskolen, reiste jeg på sjøen sammen med en kamerat. Vi var maskingutter på tankbåten O.B. Sørensen og mønstret på i London etter å ha tatt vår første flytur. Og så gikk turen til Syria med lossing i Rotterdam. Der lærte jeg et nytt engelsk ord «shorttime». Dere kan selv tenke dere hva det betyr når dere hører at læremestrene var alle de lettkledde damene som sto på fortauet utenfor barene og tilbød sine tjenester.

Fra Rotterdam skulle vi til Persia - eller Iran som det heter nå – via Suez-kanalen. Vi merket at det var en spent stemning og vi hadde mange soldater ombord. Vi kom greit gjennom kanalen, men 2 dager ut i Rødehavet kom meldingen om at engelskmennene hadde bombet kanalen og at den nå var stengt for trafikk. I Persia var det bare ørken og oljeledninger og ingenting å gå på land etter for annet enn å drikke øl – og kameraten min og jeg var den gangen avholdsfolk. Det tok et døgn å fylle båten og dermed bar det mot Europa via Sør Afrika «lands end for order» som det het. Etter 5 uker kom vi til en avsidsliggende engelsk oljehavn. Etter et par døgn var det ny tur til Persia – 10 uker – før vi var tilbake i Europa. Og så ny tur igjen. Kameraten min og jeg så på hverandre og bestemte at dette livet ikke var for oss – da vi for 3. gang kom til Persia, sendte vi søknad til Bryne Landsgymnas hvor vi ble tatt opp og begynte vår utdanning.

I 1961 begynte jeg på Norges Tekniske Høyskole på elektronikklinjen. Det var da radorør og elektriske komponenter ble erstattet av transistorer og integrerte kretser. Det var en meget spennende tid, og vi følte virkelig at vi var med på fremtiden. Min diplomoppgave var å lage et nummertastatur som skulle erstatte den dreibare skiven som da var måten å slå nummeret på.

Studentersamfunnet var samlingspunktet for studentene med interessante foredrag på lørdager og dans på onsdager og ellers litt av hvert. Den 7. mars 1964 etter lørdagsforedraget, så jeg en pen jente på vei ut døren for å gå hjem. I døren fikk jeg stanset henne og spurt om hun kanskje ville ha en dans før hun gikk hjem – og det ville hun. Det ble ikke bare en dans, det var bare så vidt hun rakk siste trikken hjem. Og siden har det vært Bjørg og meg helt til hun døde nå i november for et halvt år siden.

Vi giftet oss sommeren 1965 og ble i Trondheim i 3 år, hun som lærer på Byåsen skole og jeg med å avslutte høyskolen, militæret på Graakallen og en jobb på Sintef. Men så dro vi ut i verden. Jeg hadde fått jobb på General Dynamics i Rochester, upstate New York med å utvikle testutstyr for deres nye fly – F-111. Etter ett år gikk det rykter om at fabrikken med 5000 ansatte skulle nedlegges og at noen skulle flytte til Texas. Jeg søkte jobb hos Electronic Memories i Los Angeles og dit flyttet vi sommeren 1969. Vi kjørte tvers over Amerika på 10 dager på alle tiders ferietur. Vi fant en grei leilighet i et stort kompleks med svømmebasseng og mange trivelige folk som vi holdt kontakt med i mange år.

Vi ville ikke bli amerikanere og etter 2 år i California, begynte vi å se hva som fantes av ledige jobber nærmere Norge. En kamerat skrev at de trengte telefoningeniører i East African Posts and Telecommunications i Kampala. Verdensbanken og svenske Sida hadde gitt et lån på nesten 100 millioner dollar men de klarte ikke å bruke pengene på nytt og moderne utstyr fordi de engelske ingeniørene som var der var håpløst gammeldagse. Dermed sendte vi vår store amerikanske stasjonsvogn og noe av det vi hadde av ting og tang over Stillehavet til Mombasa og fløy til Oslo for å gå på kurs i U-hjelp. Så bar det til Kampala – vi måtte se på kartet hvor vi egentlig skulle hen.

Vi fikk 4 fine år i Øst Afrika. Først 1,5 år i Kampala mens Amin styrte med en viss fornuft. Men da han tørna fullstendig, flyttet vi til Nairobi hvor vi kunne fortsette arbeidet. Prosjektene var over hele Øst Afrika (Uganda, Kenya og Tanzania) og det var faktisk lettere å arbeide fra Nairobi enn Kampala. Når Bjørg og jeg så tilbake på livet vårt, var de 4 årene vi fikk i Øst Afrika noen av de vi satte mest pris på. Vi fikk til og med venner i Japan som 30 år senere besøkte oss i Norge. Vi hadde svenske venner, engelske og kanadiske – vi ble internasjonale. Og da vi sommeren 1975 flyttet til Norge, hadde vi fått 3 barn. Håkon født i Trondheim, Dag født i USA og Bernt født i Nairobi og nå skulle de alle bli norske og gå på norske skole.

Før vi reiste i utlendighet, hadde jeg avtalt med Rolf Skår – en av stifterne av Norsk Data og mangeårig venn helt fra NTH i Trondheim – om at jeg måtte snakke med han om jobb hvis vi flyttet til Norge. Så jeg begynte å jobbe for Rolf med nokså vage arbeidsoppgaver, men etter hvert fikk jeg ansvar for noen av de store prosjektene som leveransene til F-16 prosjektet i USA og etter hvert også bygge opp en avdeling for nye markeder. Det ble mye reisevirksomhet og resulterte i at vi leverte datamaskiner til Russland, Kina, India, Brasil og mange flere steder i den vide verden. Da ND fikk problemer i slutten av 1980-årene, syntes Rolf at jeg burde se meg om etter en annen jobb.

Jeg fikk i grunnen ikke sett meg om for en uke etterpå var jeg ansatt i TCC – det tidligere Gustav A. Ring firmaet som laget flysikringsutstyr for flyplasser. Selskapet var nå eid av Svenske Televerket, men de ville nå selge seg ut og finne en ny norsk eier. Det tok 3 år før firmaet var salgbart og da kjøpte Det norske Televerket hele selskapet for 1 krone og jeg måtte finne en ny jobb. 3 år senere solgte Televerket sitt nye selskap for 80 millioner til et østerisk selskap.

Nittedal Rotary har nettopp fått sitt medlemskap i Brønnøysundregisteret fornyet og det gjør at vi står friere til å opptre som en forening. Men registrene i Brønnøysund ble ikke opprettet for sånne som oss – det kom senere. De som stiftet et firma og skulle begynne produksjon, hadde store problemer med å få skaffe penger til å kjøpe maskiner, til lønninger og leie av lokaler. For å få lån i banken var det nødvendig å pantsette både hus og eiendom hvis man det hadde. Gikk firmaet dårlig og til slutt konkurs, satt gründerne dårlig til. Der bankene hadde

lånt penger til firmaer uten annen sikkerhet enn firmaets navn og gode rykte, stilte de svakt for å få penger igjen når det gikk dårlig for firmaet. Hvis et nystartet firma kjøpte en stor maskin for lånte penger i banken, ble dette registrert i Brønnøysund, og maskinen kunne ikke selges ut av firmaet før lånet var slettet i registeret. Långiveren hadde sikkerhet i selve tingesten han hadde lånt penger til – ikke bare et optimistisk oppstartfirma.

Dette ble en stor suksess i Norge og mange land ville gjerne få til et lignende system i eget land. I Norge ble det dannet et nytt firma «Norwegian Register Development» hvor jeg begynte som prosjektleder – først i de tre baltiske statene ved Østersjøen og senere i Makedonia. Det var særlig Verdensbanken som var pådriver fordi de ville gjerne låne ut penger, men de trengte sikkerhet. Mye av det som skjedde i de landene var styrt av Mafia og familieforetak som tenkte mest på seg selv og hva de kunne få ut av penger fra Verdensbanken. Jeg bodde et halvt år i Skopje – Makedonia, og dette ble midt under krigen i Serbia. Det var nifst med store bombefly som kom fra Hellas og skulle nordover til Serbia hvor de slapp lasten sin. Og nifst var det også for mange av dem som jobbet i avdelingen og hadde familie i bombeområdet. De brukte mye tid på å telefonen hver dag for å finne ut hvordan det var gått med dem.

Etter at Brønnøysund registeret var satt i drift i Makedonia, ble jeg tilbudt jobb i Eksportrådet for å være koordinator for felles markedsføring i Kina for 8 norske bedrifter som leverte utstyr til flyplasser. Arbeidssted - Beijing. Hvorfor ikke,? Kina var et spennende land, og arbeidet både interessant og utfordrende. Det første året var jeg på egen hånd i en 200 kvadratmeter leilighet og det ble mye reising rundt i hele Kina. Jeg var også hjemme i Norge stort sett en gang i måneden for å snakke med mine oppdragsgivere. Bjørg besøkte meg et par ganger, og de siste 2 årene bodde også hun i Beijing.

Kina var blitt «in» og vi hadde mye besøk av venner og kjente. Når jeg kjørte til flyplassen for å levere folk på «SAS avgang», kjørte jeg ofte rundt til ankomst og plukket opp nye. Vi ble godt kjent med severdighetene i Beijing, og Bjørg ble også en gjenganger på de ulike markedene hvor hun etter hvert fikk spesialbehandling. Alle våre gjester handlet mer enn de hadde tenkt, og de fleste måtte også ha seg en ekstra koffert.

Kinaoppholdet gjorde også at Bjørg da vi var vel hjemme igjen ble reiseleder for gruppeturer til Beijing. SABRA Tours arrangerte tur til Kina for de som ville se Beijing og turen var så billig at Bjørg ble med selv om hun ikke hadde så mye igjen å se. Det viste seg at reisebyrået ville at hun og de andre skulle få med seg minst 20 venner og kjente – så skulle Sabra arrangere turen og hun kunne bli med gratis. Det var ikke vanskelig å finne deltakere, men problemet oppsto da hun kom hjem. De som hadde vært med spurte om hvor turen gikk neste gang og de som ikke hadde blitt med lurte på når hun skulle ha neste tur.

Etter jobben i Eksportrådet, begynte jeg i Politiets Materielltjeneste på Jaren som prosjektleder for å lage et datasystem som skulle gi politifolk anledning til å bestille utsyr direkte på nettet. En av vanskelighetene var å motivere de ansatte på Jaren som til nå hadde tatt mot bestillinger på telefonen, skrevet ut pakkelister og faktura, men nå ble de uten jobb. De måtte motiveres til å gjøre andre oppgaver, og det var ikke lett.

Dette var min siste jobb før jeg ble pensjonist og med på Bjørg sine reiser. Og vi har også reist mye både to-eine og sammen med barn og barnebarn. Med årene ble det 25 turer til Kina – med utflukter til Shanghai, Hong Kong, Tibet og rundreiser rundt i landet. Deretter ble det

10 turer til Vietnam og Kambodsja, flere turer til Sør Afrika, Peru og Krakow. Siden jeg var blitt pensjonist, var jeg var med på de fleste turene.

Vi har hatt et aktivt pensjonistliv med mye venneomgang og familie frem til Bjørg døde nå for et halvt år siden. Og siden da har jeg heldigvis fortsatt hatt mye kontakt med folk og venner, og ikke minst har Rotary gitt meg noen gode og interessante stunder.

Videoklubbmøte 27. august

Jarle Hammer: Gamle Dampen – ikonisk fjordabåt med isklasse

Jarles far, Ragnvald Hammer, skrev diktet «Dar kjem dampen». Dette kom på trykk i Bergens Tidende i 1963. Ivar Medaas tente og lagde melodi til. Sangen ble svært populær og mange aktører har presentert sine versjoner, fra blues til country. DS Oster ble bygget i Kristiansand i 1908 med isklasse etter ønske fra vinterstengte kommuner i Indre Nordhordland.

Båten har hatt en mangslungen historie, fra passasjerskip til krigsfartøy, ombygging til passasjerskip og lasteskip med dieselmotor for å bli restaurert til passasjerskip og få satt inn dampmaskin kjøpt fra England av et veldig aktivt veteranbåtlag. Båten er nå 112 år gammel og i fin form. Den brukes til sightseeing og lukkede arrangementer.

Kraftig Isbryter

Osters mangslungne historie - et liv etter døden

- 1908 bygget ved Christiansands Mek.V. for Indre Norhordland DS, som **isbryter**
- 1915 forlenget med 12 fot til 119 fot ved Mjellem & Karlsen i Bergen
- 1939 september rekvirert av **den norske marinen**, kanon på fordekk og 18 mann
- 1940 8. april patruljering og etterretning / 6. mai forlatt av norske styrker i Telavåg
- 1940 22. mai funnet og overtatt av **tysk krigsmarine**, døpt «**Marder**» (tjuvradd)
- 1944 Om våren ny kanon og stativ for synkeminer
- 1945 Kapitulasjonen: Tyskerne forlot båten i Telavåg svært hardt brukt

Frem til 1964: Flere mindre eller større ombygninger

- 1964 Passasjersertifikat utløp. **Kjelehavari. Siste kullfyrte lokalbåt.**
Allerede **planer om Veteranbåt**, men prisen kr.50,000 for høy.
Solgt til Berge Sag og Trelastforretning i Ølensvåg
Ombygget til lasteskip, fikk dieselmotor, omdøpt til MS «Vaka»
- 1966 - 74 Kystfart
- 1974 solgt til Oddmund Tjøflot i Vikebygd - lokal sandfart
- 1980 solgt til partsrederiet Kristoffersen og Gundersen på Flekkerøya

- 1996 8. mars overtatt av **Norhordland Veteranbåtlag**, døpt «**Gamle Oster**»
av gudmødrene Kari Medaas og Margot Kaasa Hammer.
- 1998 **Dampmaskin kjøpt fra England** - omfattende restaurering 12-13 mill. kr
- 2000 **Døpt tilbake til «Oster». Paradeskip i Norsteam.**

15

Dampen var livsnerven for fjordlandskapet nord for Bergen. Tre brødre fra Slesvig i grenselandet mellom Danmark og Tyskland, kom til å spille en helt spesiell rolle for industriutvikling og samferdsel i Indre Nordhordland. Sammen med familie og venner ble det etablerte en rekke fabrikker, først og fremst innen tekstil, mens det bergenske kjøpmannskap stort sett satt på sidelinjen. Noen av dem kjøpte også dampbåter for lokal rutefart. Mest kjent er Peter Jebsen. Han hadde vært i Manchester og gjort seg kjent med tekstilindustrien der. Derfra kjøpte han maskiner, og han kjøpte rettigheter til vannfall og satset på lokal ull og senere også

bomull fra USA og Egypt. Blant hans største investeringer var Arne fabrikk i Ytre Arna 1846 og Dale fabrikk 1879 med ca 1100 og 1200 arbeidere hver på det meste. Den første dampbåten ble kjøpt i 1864 for å transportere råvarer og ferdigvarer til og fra Ytre Arna samt transport av passasjerer mellom Bergen og Vosseområdet. Han var også med på å etablere Bergenske Dampskipsselskap og kjøpte for egen regning en stor dambåt for emigranter til USA. Tidligere måtte man skifte fra mindre båter til store havdampere videre fra England. Emigrasjonensbølgen falt raskt tilbake i 1970-årene pga industri-optimismen i Indre Nordhordland og andre steder. Peter Jebsen var ordfører i Haus og stortingsrepresentant. Han kalles for Bergensbanens far. Vossabanen var ferdig i 1883 og tok bort en vesentlig del av behovet for sjøtransport øst og sydøst for Osterøy. I nyere tid har flere og bedre veier, tunneler og broer redusert sjøgående rutetraffic i området dramatisk, til kun én fergestrekning nær sydvestspissen av Osterøy.

Det ble vist bilder fra Osters farvann rundt Osterøy med avstikkere til Bolstadøyri i retning Voss og inn i fjordarmene med mye ferskvann og is innover mot Eksingedalen og Modalen. Et cruise rundt Osterøy er en spektakulær opplevelse!

Både Gamle Dampen og sangen om den lever i beste velgående, henholdsvis 112 og 57 år gamle. Mot et stillbilde av teksten fikk vi høre, fra separat PC, Ivar Medaas sin versjon, med en fin introduksjon med skipsklokke, fløyte og dampmaskin som glir over i Medaas sitt gitarspill. En spremsk versjon av Gunslingers fra Contryfestvalen i Seljord i 2012 gikk desverre uten lyd pga tekniske begrensninger ved videreoverføring av lyd ved siden av mikrofon.. Her kan man google på: «Gunslingers Dampen Seljord 2012». Flere klubbmedlemmer har vært innom og syntes at sette var gøy.

Redaktør Jarle